

Opinion

REDAKTÖR: HENRIK L BARVÅ
E-POST: HENRIK.L.BARVA@NWT.SE
TELEFON: 054-19 96 27 (KL. 14-16)

Skribenter skolas

Så var det än en gång dags för NWT att stå värd för en grupp blivande opinionsskribenter. Under helgen så samlas de förhoppningsfulla på redaktionen i Karlstad för att både lära sig lite om vad vi gör här och det rena hantverket när det gäller att skriva opinionsbildande texter, alltså sådana texter som vanligtvis brukar publiceras på ledar- och debattsidan.

Det är bland annat Anderstiftelsen som gör den här skribentskolan i Svenska Nyhetsbyråns regi möjlig, och det känns tryggt att återväxten av borgerliga opinionsskribenter härmed tryggas. Välkomna hit!

Henrik L Barvå, politisk redaktör

LEDARE. 5 maj 2018

Akademien tar priset

Det kommer inte att delas ut något Nobelpris i litteratur i år. 2018 års pris kommer i stället att delas ut år 2019, tillsammans med det årets pristagare. Det beskedet gavs efter Svenska Akademiens möte i torsdag. Det är på en och samma gång ett bra och olyckligt beslut, men förmodligen var det det enda realistiska alternativ som stod till buds.

Akademien är kraftigt decimerad efter alla avhopp. Efter Sara Stridsbergs avhopp är det nu bara 10 av 18 ledamöter som delar i Akademiens arbete. Detta faktum gör att uppgiften att ta fram en pristagare blir svårare, även om det förstås inte vore helt omöjligt. Det finns ju en sorts lista att gå efter, och så sent som inför torsdagsmötet sade ledamoten Kristina Lugn att det nog skulle gå. Men sedan har vi ju det där med det skadade förtroendet för Svenska Akademiens, och vem som än hade blivit pristagare hade fått det mot bakgrunden av den senaste tidens händelser.

Det är förstås olyckligt att Akademien passar på en sådan viktig uppgift som att dela ut Nobelpriset. Det gör att frågan kommer att vara levande minst ända fram till prisutdelningen i december 2019, och det blir en kontinuerlig publicitetsskada som man får leva med. Nu har dock Akademien själva satt sig i den här situationen, men det kräver att de återstående ledamöterna, och de som eventuellt väljer att återinträda, samt de som nu kan inväljas, tar sitt ansvar.

För i veckan kom så beskedet från kungen att han ändrat stadgarna så att ledamöter som så önskar kan anmäla utträde. Akademien kan också besluta om att en ledamot som under två års tid varit frånvarande kan anses ha utträtt. Därmed så har Akademien ett annat viktigt arbete framför sig, nämligen att ta in nya ledamöter. Här är det viktigt att de ser lite bredare än hur det varit på senare tid. Det har varit lite för många litteraturvetare och författare.

Akademien skulle må bra av att det, som ofta var förr, fanns en hög jurist i sällskapet. Då hade förmodligen en del av de jävssituationer och andra diskutabla ageranden som skett kunnat undvikas. En sådan lämplig kandidat vore till exempel Fredrik Wersäll, hovrättspresident och blivande riksmarskalk. Att släppa in finlandssvenska ledamöter skulle också vitalisera Akademien. Det finns ju ett stort svenskspråkigt område i vår tidigare östra rikshalva, med sina traditioner och erfarenheter av att bevara det svenska språket.

Alla sidor har felat i den här krisen. Akademien borde mycket tidigare ha agerat mot den så kallade kulturprofilen Jean-Claude Arnault, gift med ledamoten Katarina Frostenson. Redan 2006 så skall han enligt uppgifter till Svenska Dagbladet ha tafsats på kronprinsessan Victoria, och där och då borde han ha stoppats. Men Sara Danius har inte visat prov på något större ledarskap heller, och kört sitt eget lopp när en ständig sekreterares uppgift är att sammanjämka ledamöterna. Horace Engdahl har med sina hätska utfall mot avhopparna också dragit Akademien i smutsen.

Nu måste Akademien reparera sitt rykte och förändras för att kunna bevaras.

SIGNERAT.

Hoppet bland de grå molnen

ISRAEL. För en utomstående som besöker landet ses den så omtalade samexistensen på israelisk mark, eller i områden där relationen till judar inte kännetecknas av fientlighet, skriver **Anosh Ghasri**.

Tanken med grundandet av Israel var att bilda en suverän judisk stat där judar hade en naturlig rätt att styra sitt öde, som folk i andra länder. Judar skulle bli sina egna herrar i sitt eget hus. Men medan judar länge var den Andre i historien, uppfattas Israel paradoxalt nog av många som den Andre bland världens nationer, nationernas jude. Israel är den ständigt anklagade, den baktalade, avsiktligt missförstådde, inte minst i Sverige. Kan vi verkligen förstå Israel?

Lite siffror kan kanske hjälpa oss. Israel är hemland för 43 procent av världens judar och var 2016 ett hem för 186 500 förintelseöverlevare, en siffra som beräknas vara nere i 26 000 år 2035 enligt landets statistiska centralbyrå. I ett läge där antisemitismen ökar i väst kan Israels betydelse som det säkra hemmet för judar inte underskattas. Lika litet som Djibouti, eller Småland, till ytan och med 8,5 miljoner invånare har Israel fler museer per capita än något annat land. Läskunnigheten uppgår till 98 procent.

Med fler än 3 000 högteknologiska företag har Israel, efter Silicon Valley, den största koncentrationen av högteknologiska företag i världen. Cirka 45 procent av landets advokater är kvinnor, och Israel har det högsta antalet kvinnliga entreprenörer i världen. Medan vi vältrar oss i intersektionalitet, blev Yitish Aynaw Israels första etiopiskt bördiga Miss Israel år 2013.

I dagens Knesset, det tjugonde parlamentet sedan Israels grundande, innehas 13 av parlamentets 120 stolar av Joint (Arab) List, en arabdominerad politisk allians och Knessets tredje största parti.

Inget land kan förstås reduceras till bara siffror. Israel har även sina inre politiska spänningar, med dragningar mellan vänster- och högerfalanger, de ultranationalistiska påverkan på politiken, hanteringen av afrikanska migranter, samt spänningar mellan religiösa och sekulära.

RÄTTSTAT
"Och häri ligger Israel glans, och en av dess framtida utmaningar, nämligen att kunna bevara de demokratiska principer som varit dess signum i en region där dessa principer är lika sällsynta som vattendroppar."

Anosh Ghasri

Israeler på stranden i Tel Aviv firar staten Israels 70 år av självständighet.

FOTO: ODED BALILTY/AP

Enligt en undersökning från Pew Research Center identifierar sig 49 procent av vuxna israeler som sekulära, 29 procent som traditionella, 13 procent som modern ortodoxa och 9 procent som ultraortodoxa, alla med sina egna visioner om vad Israel ska vara för sorts land.

Men kampen om visionerna stöps i en rättsstat. Och häri ligger Israel glans, och en av dess framtida utmaningar, nämligen att kunna bevara de demokratiska principer som varit dess signum i en region där dessa principer är lika sällsynta som vattendroppar.

För en utomstående som besöker landet ses den så omtalade samexistensen på israelisk mark, eller i områden där relationen till judar inte kännetecknas av fientlighet. Druser, kristna, muslimer och judar kan sida vid sida tjänstgöra i den israeliska poliskåren. I Haifa har förtryckta bahá'ier funnit en fristad, och muslimska familjer lever jämte judiska familjer, var och en med sina seder. Mitt bland bostadshusen mellan Tel Aviv och Jerusalem reser sig pråliga moskéer där muslimer utövar sin tro.

Det israeliska utbildningsväsendet speglar den religiösa och etniska mångfalden genom statliga skolor för de sekulära, som de flesta elever går i, men även statliga religiösa skolor med fokus på judendomen och dess traditioner, samt statliga skolor

för araber och druser med fokus på deras historia, religion och kultur.

Ända sedan Theodor Herzl, den politiska sionismens grundare, har det funnits en övertygelse om att en judisk stat ska tjäna som en modell för andra nationer. David Ben Gurion, Israels första premiärminister, talade ofta om en judisk stat som "a light unto the nations." I det avseendet påminner Israel om Sveriges ambitioner att med folkhemmet framstå som en modell på den internationella arenan.

Israel är trots sina framgångar, eller kanske just därför, en projektionsduk som andra länder i regionen, men även ideologiska motståndare på annat håll, projicerar sina tillkortakommanden på. Inte sällan grumlans vår bild av Israel på grund av bristfälliga förståelse av dess historia och konflikter. Men Israel förtjänar, trots sin jämförelsevis unga ålder, att hyllas i många avseenden och är inte minst att betrakta som en gynnsam samarbetspartner för Sverige. I Israel finner vi ett lovande land, med förutsättningar att blomstra ännu mer, och som förhoppningsvis en dag helt upphör att uppfattas som den Andre bland världens nationer.

Anosh Ghasri
Fri skribent